

Грамадскае незалежнае выданне, выходзіць са студзеня 1997 года

Газета для вас

ІВАЦЭВІЧЫ - БАРАНАВІЧЫ - БЯРОЗА

Цана па падпісцы — 2000 руб.
Цана ў розніцу — 3000 руб.

21—27 лістапада
1998 года
№ 73
(153)
Наш індэкс 63834

ІВАЦЭВІЧЫ

НАВІНЫ: ЧАС МЯСЦОВЫ

БЯРОЗА

Як Івацэвічы Мінску нос уцёрлі

“Так, напрыклад, каўбасы цэх выпусціў 1,5 тоны каўбасы па 140000 рублёў за кілаграм, якая паступіла ў гандаль. У тым жа Мінску каўбасы па такой цане не знайсці” (“Івацэвіцкі веснік”, № 100, з Інтэрв’ю В. А. Власаўца рэдактару Р. Радзюку).

Калі казаць шчыра, то супрацоўнікі “Газеты для вас” ледзь усе дзелі на сваіх месцах, калі прачыталі пра “явление народу” таннай каўбасы на старонках афіцыйнай раённай газеты. Ну, вось, думалі мы, нарэшце мяжу паміж горадам і правінцыяй сцерлі, і мы сталі забяспечвацца харчам лепш, чым нейкі там Мінск. Не адкладваючы ўрачысты момант уважання і паступовага перамяшчэння гэтага любімага прадукта ў нашыя сумкі, у 17 гадзін увесь працоўны калектыў “Газеты для вас” накіраваўся ў самы розныя магазіны горада. Нават адсут-

насьць чэргаў нас не засмуціла: усе ж каўбасы выпушчана паўтары тыжы спахывець,

відаць, стаіміўся купляць і есці гэты дэлікатэс.

Але... ні ў адным з магазінаў нашага райцэнтра у сераду, 18 лістапада на 17.00 вечара каўбасы танней за 227.000 не аказалася. У

сувязі з чым узнікаюць некаторыя пытанні. Ці не на нябёсах сядзелі В. Власаўца і Р. Радзюк, ведучы з такім замілаваннем размову, нібы кукушка з пёўнем? Ці не магілі яны апусціць вочы долу і зазірнуць хаця б у адзін магазін горада?

З другога боку, калі ж гэтыя 1,5 тоны каўбасы былі на самой справе ў магазінах, то для горада амаль з 20.000 насельніцтвам яны мясной праблемай ну анік не вырашаюць. Калі ўзяць, што гэтую каўбасу пачалі прадаваць па спісах, то кожнаму з нас дасталося б па 75 грамаў. Напэўна, і самі Власаўца і Радзюк ад такой пайкі, як гаворыцца, завывлі б. Прынамсі, такімі добра дагледжанымі, як цяпер, не былі б.

Эх, жыццё п'янае... Ні хлява, ні веласіпеда

Амаль штодня, не гаворачы ўжо пра выхадныя, на вуліцах райцэнтра вечарам чутны п'яныя галасы і нават песні. Гэта людзі ідуць дамоў з песнямі. Хто з працы, хто з гасцей. І ў кожнага сваё прычына, каб у чарговы раз выпіць. Хто за любоў, хто за абноўку, а хто проста пахмяляўся...

Асноўныя выпадкі да хаты не даходзяць, а начуюць у казённым доме — у медвыцвярэнні, Дарэчы, у ім сёлета за дзесяць месяцаў пабывала 1249 чалавек. Гэта на 449 чалавек больш, чым за такі перыяд летась. У ліку нацэлежнікаў было 25 жанчын. Так што і слабы тол цягнуцца да моцнага напою.

Калі да ліку наведвальнікаў медвыцвярэнніка дадаць яшчэ тых мужыкоў і жанчын, што пастаянна ўжываюць спіртныя напіткі ў сельскай мясцовасці, у нашых вёсках, вялікіх і малых, то, думаем, была б унушальная лічба, аналітычны каментар якой не кожны змог бы зрабіць.

Цікавая такая заканамернасць: чым горш жывецца простаму люду, тым больш п'юць. Даўняя традыцыя і сёння яшчэ жывучая. І даволі моцна. Эх, жыццё п'янае...

Народная мудрасць сцвярджае, што злодзей, які ўлез у чужое памяшканне, знаёмы, пакідае хоць чатыры вухлы. А вась агонь, які ўспыхае ў нейкай будыніне, не пакідае пасля сябе нічога. Што з гэтага горшае ці лепшае? Вядома, што і першае, і другое прыносіць людзям матэрыяльныя страты. Гэта адчуў нядаўна на сабе пенсіянер Б., жыхар вёскі Быцень. А справа была так.

Ноччу пенсіянера разбудзілі крыкі і стук у акно суседзяў. Глянуўшы ў акно, гаспадар ледзь не згубіў прытомнасць. Гарэў хлёў. А ў ім усе нажытае сям'ёй. Карову,

свінчо змаглі выгнаць. Астатняе згарэла.

Што ж здарылася, калі сярод ночы ўспыхнуў пажар?

Папярэдняе следства паказала, што ў хлёў пенсіянера прабраўся злодзей. А там стаялі два веласіпеды. Аднаго вевеў з варот і паставіў пад сцену. Відаць, не спадабаўся. Пайшоў за другім. А свяціў у тым хляве запалены камяці. Рабіць падпал не ўвахадыў у планы злодзея. Але спяшаўся, і тыя недагарэўшыя запальчыны кідаў абы-дзе. Вось і загаранне. Злодзей, як сцвярджаюць, стаў яшчэ і падпальшчыкам.

Імгненні — назаўсёды

У цэнтральнай раённай бібліятэцы адкрыта фота-выстаўка “Імгненні — назаўсёды”. Яе аўтар — таленавіты фотажурналіст, рэдактар раённага радыё Іван Аскірка — прадставіў больш за 50 фотасюжэтаў з жыцця Бярозаўскага раёна. Яны напоўнены высокім сэнсам працы і яе людзей. Прыцягвае ўвагу наведвальнікаў выставы партрэт старэйшага ўдзельніка мастацкай самадзейнасці, вэтэрана вайны Івана Кожуха з вёскі Пескі, здымак — сустрэча касманаўта Ул. Каваленка са старэйшай калгаса-аграфіі “Малеч” Іванам Данилавічам, фота працаўнікоў вёскі, дзяцей. Група здымкаў прысвечана будаўніцтву жылля для ваеннаслужачых, якія былі ў свой час выведзены з ГДР. Гэта будаўніцтва вяла нямецкая фірма. На адным са здымкаў знята імгненне перадачы сімвалічнага ключа ад пабудаванага жыллага комплексу, які перадае главе адміністрацыі Бярозаўскага раёна прараб нямецкай фірмы Зоппарт...

Операция “Колесо”

проведена неизвестными злоумышленниками в Березе. В микрорайоне улицы Северной, на улице им. Ленина колеса всех автомобилей, которые ночевали у подъездов, проколоты.

В милицию пострадавшие владельцы автомобилей однако не обращались. Видимо, рассудили, что искать человека с шилом то же, что — ветра в поле. Хотя вероятная версия у всех на уме. Возможно, что с шилом прошёлся по Березе тот, кто занимается вулканизацией резины. Но, повторяем, это только версия.

Загадкавая смерць...

У панядзелак у Бярозе хавалі 19-гадовага хлопца. Горад напоўніўся чуткамі аб прычынах яго смерці. Яны сапраўды загадкавыя. Справа ў тым, што ўжо мёртвае цела хлопца знайшлі на ганку спартыўнай залы вытворчага аб'яднання “Бярозабудматэрыялы” каля 12 гадзін ночы. А ў той жа дзень ён прыходзіў у залу на добрым падпітку, і трэнер вымушаны быў выправоджаць яго адтуль.

Па факту смерці маладога чалавека ўзбуджана крымінальная справа. Аднак вядома пакуль тое, што ён стаў у ўліку ў міліцыі як злысны хуліган.

БАРАНАВІЧЫ

Девушки гуляют...

“Девочки дерутся так, что трещат юбки и летят ключами волосы. Буквально сдирают скальпы” — из рассказа инспектора ИДН И. В. Лышко.

Две юные девушки избили ночью прохожего. Били так, что он несколько раз терял сознание. Летним вечером девушки гуляли в районе ул. Космонавтов. Мимо шел мужчина, и они попросили у него закурить. Сигарет не оказалось. Тогда одна из девушек нанесла удар в лицо и сбита с ног. Упавшего избивали ногами. Потерпевший получил перелом ребра, открытый перелом костей носа, многочисленные раны лица. К счастью для него, за углом стояла патрульная машина, и по горячим следам хулиганок задержали.

У девушек своя версия происшедшего. Избили они его якобы в целях самозащиты.

В настоящий момент несовершеннолетние девушки находятся в СИЗО, так как они совершили преступление по ст. 201 ч. 2 УК РБ.

По словам работников милиции, девичья преступность и хулиганство приобрели в последнее время массовый характер. Причем “слабому” полу свойственны особый цинизм, агрессивность и жестокость. Происходит все в основном на почве алкогольного опьянения. Особенно, когда девчонки подвыпиют на дискотеке, то начинаются жуткие драки, такие, что даже подготовленные милиционеры с трудом их разнимают.

Кисейные барышни в кринолинах остались в далеком прошлом! Что в будущем?

А “Титаник” плывет

Вот уже второй раз при полном зале в Барановичах идет показ мирового бестселлера “Титаник”. Перед каждым сеансом площадь у кинотеатра “Октябрь” полна народа. Несмотря на то, что многие видели этот фильм по видео и ранее в кинотеатре.

Значит — на хорошее и денег не жалко? Выходит так!

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО ПОЛУЧИЛИ. И ПРОМОЛЧАЛИ...

Председатели областных, городских, районных исполнительных комитетов и Советов депутатов получили копию Открытого письма Президенту Республики Беларусь А. Г. Лукашенко, подписанное председателем Национального исполнительного комитета Г. Карпенко. В письме, которое было опубликовано в центральных независимых газетах, кратко характеризуется состояние экономики и уровня жизни людей в

Беларуси: “...разорены лучшие предприятия страны, почти все совхозы и колхозы. До опасной черты снизилось производство сельхозпродукции... Рубль обесценился более чем в сто раз!.. Население страны с 1995 года ежегодно уменьшается на 30—40 тысяч человек. Отсутствует медицинская помощь, нет самых необходимых лекарств даже по баснословным ценам. Только три процента детей являются здоровыми...”

Исходя из этого и много другого, национальный исполнительный комитет требует объявить приоритетом номер один экономическую политику, направленную на создание производств с новыми технологиями и новой техникой. Строить политический и экономический курс страны исключительно на базе национальных интересов, забываемости независимости белорусского государства. Демократия, верховенство закона, ра-

венство субъектов всех форм собственности, безусловная ответственность государства за социальное и пенсионное обеспечение, здравоохранение и образование должны стать основой внутренней политики...

В Открытом письме содержатся конкретные оценки исполнительных власти, экономические и политические требования. Письмо, без сомнения, прочитано всеми, кому адресовано. Вместо ответа — молчание...

ПАВАЖАНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

Аддзяленні сувязі Івацэвіцкага, Баранавіцкага і Бярозаўскага раёнаў **вядуць** падпіску на “Газету для вас” на першае паўгоддзе 1999 года. Заставайцеся з намі!

КОШТ

на месяц — 15 тыс. руб.

на 2 месяцы — 30 тыс. руб.

ПАДПІСКІ: на квартал — 45 тыс. руб.

Інфармацыйны выпуск “Навіны: час мясцовы” падрыхтавалі: Л. ЦАЛУЙКА, С. КАЖАДУБ, А. ГОРБАЧ (Івацэвічы), С. РУСЕЦКІ (Бяроза), М. КУЛІКОВА (Баранавічы), фотакор А. ГАНЧУК.

● НАВІНЫ РЭСПУБЛІКІ

Рыхтуйся да доўгай працы

У 1999 годзе з дзевяці святаў, якія афіцыйна адзначаюцца ў Беларусі, пяць прыпадаюць на выхадныя дні.

Нагадаем, што ў адпаведнасці з указам прэзідэнта ад 26 сакавіка 1998 года, непрацоўнымі святочнымі днямі з'яўляюцца: 1 студзеня — Новы год; 7 студзеня — Нараджэнне Хрыстова (праваслаўнае); 8 сакавіка — Дзень жанчын; 20 красавіка — Радаўніца; 1 мая; 9 мая — Дзень Перамогі; 3 ліпеня — Дзень Рэспублікі; 7 лістапада; 25 снежня — Божае Нараджэнне (каталіцкае). Заўважым, што, пачынаючы з 1 мая, усе святы прыпадаюць на суботу або нядзелю, так што дадатковага адпачынку не прынясуць. Усяго ж у 1999 годзе 257 рабочых дзён — гэта будзе самы "доўгі" працоўны год у гісторыі Рэспублікі Беларусь.

На "чорным" рынку — рэкорд

Курс долара на "чорным" рынку наўняй валюты ў Мінску дасягнуў рэкорднага паказчыка — 195.000 рублёў пры пакупцы і 200.000 рублёў пры продажы.

На 19 лістапада Нацыянальны банк Беларусі ўсталяваў наступныя афіцыйныя курсы валют: долар ЗША — 71.000 беларускіх рублёў, нямецкая марка — 42.456,50, расійскі рубель — 4.200, украінская грыўна — 20.717,83. У параўнанні з папярэднім днём, афіцыйны курс долара ўзрос на 1.500 рублёў. Адначасова на "чорным" рынку наўняй валюты ў Мінску 19 лістапада курс долара павялічыўся ў сярэднім на 5.000 рублёў.

Будаўніцтва дыспансера радыяцыйнай медыцыны

Адноўлена будаўніцтва гомельскага спецыялізаванага дыспансера радыяцыйнай медыцыны.

Па словах галоўнага ўрача дыспансера Уладзіміра Вераб'я, праблема была ў тым, што генеральны падрачык — швейцарская будаўнічая кампанія "Смелтінг" — доўгі час не магла знайсці субпадрадную арганізацыю на выкананне бетонных работ. Цяпер гэта даручана югаслаўскай фірме "Рэнекс", 135 будаўнікоў якой прыедуць у Гомель у пачатку наступнага тыдня. А зараз яе кіраўнікі, што прыбылі ў горад, заканчваюць перамоўна-падрыхтоўчы працэс са спецыялістамі.

Уладзімір Вераб'я адзначае, што беларускі бок гатовы да пачатку будаўніцтва: прыбываюць будматэрыялы, ёсць гарантыі, што не будзе перабоў з фінансаваннем. Будаўніча-монтажныя работы на аб'екце плануецца завяршыць у 2000 годзе.

На Брэстчыне — 21 тысяча алкаголікаў

Урачы-нарколагі сцвярджаюць, што гэтая лічба ніжэйшая за рэальную і не адлюстроўвае ў поўнай меры той сітуацыі з алкагалізмам, якая складаецца апошнім часам у вобласці.

Асабліва засмучае, што сярод алкаголікаў усё больш жанчын і дзяцей. Так, толькі ў гэтым годзе да адказнасці за сістэматычнае распіццё спіртных напояў прыцягваліся больш за 2 тысячы падлеткаў, каля 200 непаўналетніх пастаўлены на медыцынскі ўлік за сістэматычнае ўжыванне алкаголю.

Міліцыйская статыстыка таксама несучасная і адзначае рост колькасці злачынстваў у стане алкагольнага ап'янення. Так, толькі ў Маскоўскім раёне Брэста за 10 месяцаў гэтага года за парушэнне антыалкагольнага заканадаўства затрымана больш за 9 тысяч чалавек, 88 з іх — за п'янства на вытворчасці.

Масавая акцыя пратэсту

Старшыні пяці буйнейшых галіновых прафсаюзаў Беларусі падалі заяўку на правядзенне 2 снежня гэтага года ў Мінску масавай акцыі пратэсту пад лозунгам "Спыніць рост цэн, катастрофічнае падзенне ўзроўню жыцця працоўных".

Аб гэтым паведамліў кіраўнік прафсаюза работнікаў аўтамабільнага і сельскагаспадарчага машынабудавання Аляксандр Бухвостаў 18 лістапада на прэс-канферэнцыі ў Мінску. Акрамя А. Бухвостова, заяўку падпісалі старшыні прафсаюзаў работнікаў Нацыянальнай акадэміі навук, абароннай, радыёэлектроннай прамысловасці, а таксама машына- і прыборабудавання. Плануецца, што дэманстранты пройдуць трыма калонамі ад прахадных прадпрыемстваў да адной з трох плошчаў — Кастрычніцкай, Свабоды ці каля Палаца спорту. Мяркуюма колькасць удзельнікаў — 30 тысяч чалавек. Актыўны ўдзел у маючай адбыцца акцыі прымуць прафсаюзы работнікаў адукацыі і навукі, электратэхнічнай і паліўнай прамысловасці, якія на мінулы тыдні таксама падпісалі заяву аб стварэнні каардынацыйнага савета для арганізацыі акцыі пратэсту ў Мінску і іншых рэгіёнах краіны. Кіраўніцтва Федэрацыі прафсаюзаў Беларускай падтрымала ідэю правядзення ў Мінску масавай акцыі, прыняўшы 16 лістапада пастанову "Аб сацыяльна-эканамічнай сітуацыі ў рэспубліцы і дзеяннях прафсаюзаў". Выканам Савета ФПБ заклікаў прафсаюзы і працоўныя калектывы рэспублікі праявіць сапідарнасць з іх дзеяннямі.

(БелаПАН).

● ПРАШУ СЛОВА

Я згубіў веру...

Яшчэ зусім нядаўна я галасаваў за нашага прэзідэнта. Быў рады, што выбралі чалавека, які працаваў у сельскай гаспадарцы і ведае вясковае жыццё, таму і будзе дапамагаць перш за ўсё простамаў людзю. І абяцаў многа. Мне запаміналася вось што: "Калі за два гады жыццё беларускага народа не паляпшыцца, — гаварыў наш прэзідэнт, — я падам у адстаўку".

Мінула чатыры гады. Жыццё народа не паляпшылася, а наадварот, пагоршылася. Чаму я так упэўнена гавару? Ды таму, што я адчуваю на сабе, на сваёй сям'і. А па радыё і беларускаму тэлебачанню ўсё гавораць, што нейкія рэформы ідуць, дабрыць людзей ідуць, паляпшаецца. Я, напрыклад, не заўважаю. У нашым калгасе "Савецкая Беларусь", дзе я працую трактарыстам (хоць і на пенсіі), нічога не змяніла-

ся ў лепшы бок. Як атрымлівалі мізэрную зарплату за вялікімі затрымкамі, так і атрымліваем. Чацвёрты месяц не бачым таго заробку. Дарэчы, зарплата амаль не павышаецца. Па-высілі трохі пенсіі. Абяцалі на дзесяць працэнтаў, а выйшла толькі на пяць.

Але гэтае павышэнне і зарплаты, і пенсіі такое мізэрнае ў параўнанні з ростам цэн, што проста здзіўляешся, аб чым думаюць там, на версе.

За сваю пенсію (нават за тры месяцы!) я не змагу купіць веласіпед. А на вёсцы гэта ж самы першы від транспарту.

Зайшоў неяк у райцэнтр у магазін, глянуў на ценнікі і жакнуўся: каларовы тэлевізар каштуе 47 мільёнаў рублёў. Не дай Бог, калі сапсуецца дома тэлевізар, наўрад ці яго ўжо адрамантую.

А ўзяць прадукты. Цэны на іх растуць літаральна кожны дзень. На-

прыклад, алеі падаражаў настолькі, што людзі за галаву хапаюцца. А гэта ж прадукт першай неабходнасці. І, на жаль, не толькі адзін алеі, а і іншыя тавары і прадукты.

А што ж будзе далей? Няўжо не настануць лепшыя часіны? І сам сабе адказваю: не будзе паляпшэння. Гэта гавару я, былы цвёрды староннік прэзідэнта. За чатыры гады свайго праўлення ён скасаваў маю веру. Я зараз не веру таму, што ён гаворыць, бо на практыцы робіцца зусім іншае. Абяцаў, што замарозіць цэны, а на справе — павышэнне.

Я не супраць высокіх цэнаў. Калі яны павышаюцца, то адпаведна павялічваюцца і зарплата, і пенсія. Але ж яны такія нізкія, што на іх не пражывеш, не пракорміш сям'ю.

Я атрымліваю пенсію (тыя ж два з паловай мільёны рублёў). Зараз

ужо калгаснікі, рабочыя зайдзюцца пенсіянерам, што кожны месяц атрымліваюць тыя грошы, хоць і невялікія. Дажыліся!

І многія пенсіянеры, калі могуць дзесяці ўладкавацца, працуюць, бо пенсіі хапае толькі на хлеб і кефір.

Мне незразумела палітыка нашай дзяржавы і яе кіраўніка. Я соракаю восем гадоў аддаў калгасу, тросся на тым трактары, падаваў здароўе, выйшаў на пенсію і не магу пражыць як след, купіць сабе патрэбныя лекі. За што ж я аддаў сваю працу і здароўе? Можна прэзідэнт адкажа на мае пытанне?

Сёння не я адзін ведаю і па сваёй вёсцы, і па суседніх) згубіў веру ў нашага кіраўніка дзяржавы. Кажуць, што без веры нельга жыць. Праўда, без гэтага жыццё губляе санс. Вось і думаю, як жыць далей. А можа хто параіць?

Юрый Аляксеевіч ДАВІДЧЫК, пенсіянер, жыхар в. Аляксееўкі Івацэвіцкага раёна.

● ГОЛАС НАРОДА

Калі вы апошні раз былі ў рэстаране?

Такі звыклы і любімы нашым славянскім людзям тэзіс "Хлеба і відовішч!" у гэты час мае свае асаблівасці. Так, сённяшні час відавочна вымагае больш намаганняў у здабытку хлеба, чым які-небудзь іншы. Але ўсё ж — ці часта сёння ходзіць сярэднестатыстычны беларус у зааўдзненне, дзе можна на другіх паглядзець і сабе паказаць? Вось што адказалі нам на гэтае пытанне жыхары г. Баранавічы:

САША: Апошні два гады — не. Раней была добрая праца і добры заробкі, таму не праходзіў міма. Сённяшня ж мая праца і грошы, што я зарабляю, такой магчымасці не даюць. У рэстаране ж

заўсёды патраціш больш, чым плануеш. Музыка, віно, жанчыны — гэта ўсё цудоўна, але трэба шмат сродкаў. Можна і прыдуць лепшыя часы...

ВАЛЭРА: У брэжнеўскія часы я ў рэстаране

быў тузом. За "чырвоны" можна было "пагудзець" на ўсю катушку, а трохі дабавіш, то і на таксі дадому даехаць хоціць. Але як пачалася гэтая гэрбачоўская "завіруха", то хадзіць стаў менш, а зараз увогуле не хаджу. Тых чатырох мільёнаў, што сёння я атрымліваю на будоўлі, хапае толькі на хлеб...

ЯЎГЕННЯ: Час ад часу бываю. Нядаўна васьм

сяброўкамі па педагогічным вучылішчы пасядзелі трохі. Для больш чалавек наведванняў не хапае сродкаў. Самі ведаеце, якая сёння настаяўчая зарплата. Сёння, на мой погляд, людзі ходзяць у рэстаран, так бы мовіць, эпізодычна. Хіба што вельмі ўжо крутыя хлопцы, бандыты ды прастытуткі, для іх там быць — работа.

АД АЎТАРА. Як відаць з адказаў, нашаму простамоу беларусу пакуль не да відовішчаў. Хоць, з другога боку, не скажаш, каб сённяшнія рэстараны пуставалі: эпізодычныя наведвальнікі складаюць агульную карціну вяселля ў тых пільных рэстаранах, што існуюць у Баранавічах. А "запасгатамі", будзь яны ці бандыты, ці прастытуткі, у горадзе з насельніцтвам у 230000 чалавек — нібы пясчынкі ў моры.

А. ГОРБАЧ.

Вы рашылі паставіць вадамер...

Сёння прыходзіцца плаціць за ўсё, у тым ліку і за халодную ваду, якая паступае у ваш дом па вадаправоднай трубе. А колькі яе расходуецца? Камунальнікі бярुць самую высокую норму і па ёй налічваюць плату. Да таго ж, у цёплую пару года частка жылцоў шматпавярховых дамоў палівае свае градкі, падключыўшы шлангі. А расход вады дзельніца на колькасць пражываючых на тых, хто палівае, і на тых, хто не палівае. Лічыльнік водны для ўсяго дома адзін.

Каб не пераплатваць лішнія грошы за ваду, жыхар Івацэвічаў М. рашыў мець вадамер у сваёй кватэры. Загадзя набыў яго, а таксама неабходныя для гэтага матэрыялы і звярнуўся да камунальнікаў, каб паставіць той лічыльнік.

Як кажуць спецыялісты, работы па ўстаноўцы вадамера нямагога: разрэзаць трубу і ўстаіць у яго той прыбор. Думаецца, не больш дзвюх гадзін тая работа зойме.

А цяпер паглядзім разлік устаноўкі вадамерна-халоднай вады, які зроблены эканамістам камунальнай службы. Карбід і кісларод будзе каштаваць 284.000 рублёў. Транспарт — 70 тысяч рублёў. Зарплата рабочых — амаль 128 тысяч рублёў. А далей ідуць налічэнні, ад якіх і сапраўды закружыцца галава ў простага чалавека. Сацстрах — 35 працэнтаў, гэта значыць, амаль 45 тысяч рублёў. Плавачыя накіпленні 25 працэнтаў або 104 тысячы рублёў. Далей ідзе на-

лічэнне ў фонд занятасці, сельскагаспадарчы, дарожны, надзвычайны падатак. Нейкія цэхаўны і эксплуатацыйныя расходы — яшчэ амаль 220 тысяч рублёў.

Такім чынам, з заказчыка, якому паставілі той вадамер, узялі розных накрутак амаль на 420 тысяч рублёў, больш за палову ўсёй аплаты. Ён жа, заказчык, працуючы на прадпрыемстве ці ў арганізацыі, зноў жа плоціць грошы ў тых ж фонды і розныя падаткі. Словам, абіраюць чалавека, як ліпку, не саромячыся.

А цяпер падлічым. Атрымаецца амаль 820 тысяч рублёў. Такі кошт устаноўкі ўласнага вадамера. Уявім, што ў вас яго няма (не ўсе ж запаслівыя), тады трэба заплаціць яго кошт 3,5 мільёна рублёў. Калі ж спатрэбіцца яшчэ кавалек трубы ці нешта іншае, то цяжка сказаць, колькі яшчэ трэба даплаціць.

Неабходна падкрэсліць, што тыя розныя накруткі яшчэ большыя, калі вадамер не ўласны, бо агульная сума намянога павялічыцца і менавіта з яе бярэцца тая працэнтная падатка і ў розныя фонды. Як выніла са сказанага, устаноўка вадамера ў кватэры стала не па сіле і рабочаму, і пенсіянеру. Выкласці адразу звыш пяці мільёнаў рублёў не кожны зможа, а калі хто і захоча, то рызыкае застацца без кавалка хлеба. Вось і думай, каго ж абараняе дзяржава, і як быць простамоу чалавеку ў гэтай сітуацыі.

С. РЫГОРАЎ.

27 лістапада — 95 гадоў з дня нараджэння Піліпа Пестрака, ураджэнца Івацэвіцкага раёна.

Той хаткі, дзе нарадзіўся пазт, прэзак, грамадскі дзеяч нашай Беларусі Піліп Сямёнавіч Пестрак, у яго роднай вёсцы Сакоўцы даўно няма. Але засталася памяць. Адзіная вясковая вуліца названа яго імем. Жыхары вёскі (а гэта ў большасці пенсіянеры) ведаюць і сустракаліся са сваім земляком. Аднак больш за ўсіх ведала пра Піліпа Сямёнавіча яго братава Сцепаніда Аляксандраўна, з якой у татараў гэтка артыкула папашчалася ў свой час сустракацца. Піліп называў яе ласкава Стэфка. На жаль, месяц таму яна памёрла.

Пасля вайны амаль кожны год, часцей улетку, Піліп Пестрак наведваўся ў Сакоўцы да свайго брата

Аляксандра пабачыцца, пагасцяваць, што-колечы дапамагчы, адпачыць ад сталініскага шуму і тлуму.

— Вось тут на кухні, на ўсплончыку, Піліп любіў сядзець, — расказвала Сцепаніда Аляксандраўна. — Сядзіць, бывала, і слухае, што я кажу. Яго цікавіла ўсё: і што новага ў вёсцы, і як справы ў калгасе, як жывуць людзі. Не толькі любіў паслухаць, але і сам меў ахвоту пагаварыцца. А ў кампаніі за сталом ён быў вясёлым, гаваркі. А паслухалі б, як Сямёнавіч разам з братам смяяўся. Пра пісанне сваё, пра работу ў сталіцы нічога не расказваў. Але я знаю пра Піліпа кніжкі, у сельскай бібліятэцы ёсць...

СЛАВУТЫЯ ЗЕМЛЯКІ

ПІЛІП ПЕСТРАК — ПАЗТ, ПРАЗАІК, ГРАМАДСКІ ДЗЕЯЧ

— А яшчэ скажу вам, — працягвала Сцепаніда Аляксандраўна, — што Сямёнавіч вельмі многа хадзіў. Калі збіраўся ў Мінск, то пешака дабіраўся да Косава і наадварот. Машыны сабе не купляў і не хацеў мець, казаў, што гэта клопат лішні. У грыбы любіў хадзіць. Раненька ўставаў і бег у Буленскі лес. Ведаў там яшчэ колішнія мясцінкі, калі лесніком рабіў. Сам і перабіраў сваю лясную здабычу, па-майстэрску смажыў і сушыў грыбы. Вы б толькі пакаштавалі грыбны суп, прыгатаваны па ўласнаму рэцэпту. Пальчыкі абліжаш...

Я слухаў успаміны Сцепаніды Аляксандраўны і ўяўляў сабе чалавека простага, добрага і шчырага. Ён — выхадзец з сялянскай сям'і. Нарадзіўся тут, у Сакоўцах, 27 лістапада 1903 года. Бацька родам з Бялявіч. Піліп быў у сям'і перадапошнім сынам. А сям'я была вялікая, жылі бедна. Таму змалку Піліпку прывучалі да працы. Быў і падпаскам, і пастушком. А зімой вучыўся ў двухкласным вучылішчы. Скончыў пяць аддзяленняў.

Першая імперыялістычная вайна загнала сям'ю Пестракоў у Расію — у сяло Максімаўку Бузулукскага лаваста Самарскага губерні. У 1916 годзе спрабаваў паступіць у гімназію ў г. Самара, але спазніўся. Працаваў памочнікам справавода крадчынага таварыства. Усё ж праз два гады стаў навучэнцам Бузулукскай гімназіі. Адсюль перайшоў

на рабфак у г. Чапаеўск, правучыўся семестр і паступіў на гістарычны факультэт Самарскага ўніверсітэта. Адначасова працаваў настаўнікам. Увосень 1921 года Піліп разам з бацькамі вярнуўся ў родныя Сакоўцы. Неўзабаве страшнае гора напаткала хлопца: памерлі бацька, сястра і брат, а сам ён захварэў на тиф. Ачунаўшы і набраўшы сіл, Піліп уладкаваўся рабочым на лесалініі, потым працаваў лесніком. Тады ж яго мабілізавалі ў польскае войска, два гады аддаў службе.

З 1926 года ў жыцці Пестрака пачынаецца новая старонка. Па-першае, ён уступае ў Кампартыю Заходняй Беларусі, а таксама становіцца членам павятовага камітэта Беларускай сялянска-рабочай грамады ў мястэчку Косава.

А па-другое, ён спрабуе свае сілы ў паэзіі. Гэта і стала пачаткам літаратурнай творчасці Піліпа Пестрака. Вось радкі з верша, дзе ён звяртаецца да сваіх землякоў:

Уставай, галодны беларус,

Служыць радзімай справе,

Скінь з плеч прыгоні і прымус,

Здэбудзь дарогу к славе.

З 1927 года Піліп Пестрак — сакратар Косаўскага падпольнага райкома і член Слонімскага акружка КЛПЗБ. У тым жа годзе ў лютым ён удзельнічае ў Косаўскай палітычнай дэманстрацыі. Яго

арыштоўваюць і амаль год трымаюць у астразе.

Выйшаўшы на волю, Пестрак працягвае падпольную партыйную і рэвалюцыйную дзейнасць. Праз два гады ён зноў за турэмнымі кратамі, яго асудзілі на пяць гадоў.

Толькі ў 1933 годзе Пестрак выйшаў з астрага. Ні дня не адпачываў, і зноў уключыўся ў падпольную работу. Выдадзены правакатарамі, Піліп зноў асуджаны на пяць гадоў. У верасні 1939 года Чырвоная армія вызваліла яго з турмы.

Даваеннае жыццё і праца, гады вайны, пасляваенная дзейнасць Піліпа Пестрака з'яўляюцца яркім прыкладам служэння свайму народу, Бацькаўшчыне.

Працаваў ён сакратаром Гродзенскага гаркома (1939—40 гг.). Быў абраны дэпутатам народнага сходу Заходняй Беларусі ў Беластоку (1939 г.), членам паўнамоцнай камісіі на сесіі Вярхоўнага Савета СССР (1939 г.).

У час Вялікай Айчыннай вайны ўдзельнічаў у партызанскім руху. Спяраў быў радавым байцом, а потым супрацоўнічаў у газеце "Партызанская праўда". Працаваў начальнікам Упраўлення па справах мастацтваў пры Саўнаркоме БССР (1943—45 гг.), навуковым супрацоўнікам Інстытута мовы, літаратуры і мастацтва АН БССР (1945—47 гг.). Выбіраўся дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР (1940—46 гг.), а таксама дэпутатам Вярхоўнага

Савета БССР (1971—75 гг.). Член саюза пісьмнікаў СССР з 1939 года.

Нягледзячы на вялікую занятасць дзяржаўнай і грамадскай работай, Піліп Пестрак актыўна займаўся творчай працай. Першы зборнік яго вершаў "На варце" выдадзены ў 1940 годзе. Пасля гэтага выйшлі яшчэ два зборнікі паэзіі і паэма "Слова пра Мінск".

У пасляваенныя гады Піліп Пестрак выступаў пераважна ў галіне прозы. Найбольш вядомыя яго раманы-эпапеі "Сустрачэнне на барыкадах" і раман "Серадзібор", за які аўтару прысуджана літаратурная прэмія імя Я. Коласа.

Першы твор — аб барацьбе беларускіх Заходняй Беларусі супраць польскіх уладаў за свае сацыяльныя і нацыянальныя правы. Другі — аб барацьбе беларускага народа супраць нямецка-фашысцкіх акупантаў у гады Вялікай Айчыннай вайны.

Поўны збор твораў Піліпа Пестрака ў пяці тамах выйшаў у 1986 годзе. Тут сабраны ўся яго паэзія, проза, успаміны.

Кілючая творчая і грамадская дзейнасць, 11 гадоў турэмнага зняволення падарвалі здароўе Піліпа Пестрака. Ён памёр 22 жніўня 1978 года.

На радзіме пісьменніка ў вёсцы Сакоўцы адкрыты музей, прысвечаны яго жыццю і творчасці. Раённая бібліятэка і вуліца ў Івацэвічах названы імем спавутовага земляка.

С. КАЖАДУБ.

ШТО МАЕМ — НЕ ЗАХОЎВАЕМ

ШТО ПАКІНЕМ НАШЧАДКАМ?

Да нас патэлефанавала работніца Івацэвіцкай нарыхтоўчай канторы. "Паглядзіце, якія загаджаны лес ля вёскі Яглевічы, ля возера, што каля "алімпійкі". Раней у гэтым лесе можна было збіраць грыбы, а зараз брыдка і вочы апусціць. Ці робяць што-небудзь улады з такімі парушальнікамі экалогіі?"

XXX

Перш за ўсё мы пазванілі ў Яглевіцкі сельскі савет. "Кар'ер для смецця ля вёскі ёсць, і жыхары вёскі цудоўна ведаюць, дзе ён, — адказалі нам. — Як прымуш людзей паважаць сваё наваколле? Ля кожнай хаты ж вартаўніка не паставіш".

Мы ўсё ж выехалі ў той лясок, які знаходзіцца паміж вёскамі Яглевічы і Галенчыцы. Ад першых уражанняў: бітае шкло, шукатурка, іржавы посуд, ламача і г. д. сапраўды хочацца ляца. Прычым апошнімі словамі.

Паміж самымі Яглевічамі і ляском невялікі прасцяг, таму, магчыма, парушальніку, каб вынесці смецце ў лес, даводзілася скарыстоўвацца якой-небудзь тэхнікай: ці дарожнай фурманкай, ці трактарам, ці матаблокам. Дык чаму смецце не веці ў загадзя падрыхтаваны кар'ер, а веці ў лес, куды самі прывядзецца час ад часу хадзіць? Каму ж такую спадчыну пакідаем? Няўжо вакол нашых вёсак трэба выкапач сучальны кар'ер, каб чалавек, які нясе смецце, абавязкова не прайшоў міма?

Сапраўды, ля кожнай хаты вартаўніка не паставіш. Але ж сёння ў вёсках абраны старасты, якія маглі б засяродзіць увагу землякоў на абавязковасці выканання экалагічных нормаў. І пакараць вінаватага, калі такі ёсць. Паверце, зрабіць гэта нескладана.

А паглядзіце ў якім стане нашы дарогі, дакладней, прылягаючая тэрыторыя ля дарог. Бутэлькі, шклянкі і капроны, папера, абгорткі і скрыні, іншыя рэчы, якія аўтамабілісты без якіх пакатаў суллення выкідаюць. Але ж тут ёсць пытанне. На ўсім працягу дарогі той жа "алімпійкі" па нашым рэгіёне можна налічыць адзін-два кантэйнеры для смецця, практычна адсутнічаюць зоны

НА ЗДЫМКУ: мо хто пазнае свае смеццевыя пакеты, выкінутыя пры дарозе непадалёку ад в. Яглевічы?

Фота А. ГАНЧУКА.

адпачынку, тая ж, якія ёсць, не абсталаваны належным чынам. Лес, увогуле, для ўсіх нас стаў агульным туалетам, кантэйнерам для смецця.

А берагі нашых вадаёмаў? Прайдзіце ўздоўж ракі Грыўда, якая з паўночнага боку агінае нашы Івацэвічы. Наколькі заграваўшана яе ўзбярэжжа. Зноў тая ж бітая тынкоўка, цэгла, шкло, банкі з-пад фарбы і іншае бытавое смецце, якое жыхары бяздумна выносяць са сваіх падворкаў. Шмат што з гэтага смецця, сразумела, трапіць у раку, да якое, калі меркаваць па сентыментальным выказваннях сярэдняга беларуса, як быццам многа пашчоты. Бо менавіта на берагах рэк беларусы адзначаюць свае народныя святы, нават песні прысвячаюць ім.

Але, відаць, паэзія душы і рэзкая проза жыцця пайшлі ў розныя накірункі. Нядаўна хлопца, з якім я

ляжаў у балніцы, расказваў, як у іх вёсцы Дабромель сель народ прывычыўся біць рыбу электравудамі. А што? Чым кепска? І ў вадзі лезці не трэба. Той самы выпадак, калі "без труда можна выцітаць рыбку из пруда". А тое, што пасля гэтых "аматараў" не застаецца нічога здольнага нараджацца патамства, што дзецям гэтых "рыбак" ужо ніколі не пакаштаваць рачной рыбы, нікога не засмучае. Лепш парагатаць над тым дзіваком, які ідзе лавіць рыбу на звычайную вудачку. А раней жа нашыя дзяды, бацькі маглі нават кашом напавіць у нашых рэках, сажалках, канавых акулёў, плотак, шупакоў, лінёў, карасёў, уяноў. Сёння нічога не злавіць і сеткаю. Як тут не ўспомніць словы сучаснага паэта Ф. Іскандэра: "Чалавецтва амаль не змяняецца, яно толькі з кожным годам становіцца больш падлым". Улады, якім за палітычнай балатнёй няма часу звяртаць на гэтую, відаць, несур'ёзную для іх тэму, працягваюць поўную абьякавасць... Прыклады? Калі ласка! На днях купіў у кафе "Крыніца" пірожнае і, выйшаўшы, доўга шукаў сметніцу, каб кінуць абгортку. Так і не знайшоў. Скажыце, калі ласка, куды кіне паперчыну сярэднястатыстычны жыхар Івацэвіч? Зразумела, што не ў карман папладзе.

Інфармацыя для роздуму. Ва ўсім свеце тэмэ экалогіі — самая згабаваная тэма. Дастаткова сказаць, што ў Германіі, Францыі, Аўстрыі, Галандыі пераважаюць большасць муніцыпалітэтаў (органаў мясцовых улад) складаюць "залежыня". Не толькі за выкінутую бутэльку — за выхляпаны газ улады за мяжой могуць забараніць далейшы рух аўтамабіля (таму нашым МАЗам і КАМА-Зам рух за мяжу забаронены). Падобныя тэндэнцыі хваляюць кожнага на ўсход: да прыкладу, партыя "Кедр" у Расіі — даволі ўплывовая арганізацыя, а экалагічная партыя на Украіне нават здолела на выбарах пераадолець 5-працэнтны бар'ер і ўвайшла ў Вярхоўную Раду, чаго не здолелі дабіцца з дзесятак іншых сваіх розных партый. Толькі ў Беларусі экалагічная тэма неппулярная і пройгрышная. Яна акрэслена двума-трыма бессэнсоўнымі штампамі кшталту "Населеным пунктам — чысціню і парадка", што сёння гучыць такой жа бязглуздасцю як стабілізацыя нашай эканомікі. Сапраўды, больш важна змагацца з НАТА, ОПТ, ОБСЕ, БНФ, ЦРУ і іншымі ворагамі, большасць з каторых пра Беларусь, па вялікаму рахунку, і не ведаюць...

А. МІХАЛЕНКА.

г. Івацэвічы.

Уровень венерических заболеваний в Беларуси по сравнению с 1988 годом увеличился в 152 раза — таковы данные Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ).

За 9 месяцев текущего года в Барановичах зарегистрировано 195 случаев заболеваемости сифилисом, что почти на треть меньше, чем за аналогичный период прошлого года, 156 случаев гонореи против 154 в минувшем году. Но эти цифры не позволяют утверждать, что в нашем городе уменьшилось количество венерических заболеваний. По словам медиков, сейчас преобладает скрытая, бессимптомная форма венерических болезней: человек не может определить, болен он или нет, и продолжает вести активную половую жизнь. Многие занимаются самолечением.

По данным ВОЗ, на одного зарегистрированного больного СПИД приходится десять незарегистрированных больных, на одного больного гонореей — от пяти до десяти, на одного больного сифилисом — от трех до пяти...

Сказать, что ситуация с венерическими заболеваниями связана лишь с недоработками системы здравоохранения, невозможно. Огромное влияние оказывают социальные факторы. В Беларуси до сих пор нет закона о проституции, значит нет и законных оснований с нею бороться.

Попойки, драки, дебоши среди пациентов стационара Барановичского кожновенерического диспансера — не редкость. И дело не в том, что они нарушают больничный режим, а в том, что тем самым прерывается ход лечения. А полчасовая задержка очередного укола перечеркивает весь курс лечения — его нужно начинать сначала. Для справки: минимальный набор медикаментов для полного курса лечения одного больного стоит около 3 млн. рублей.

Несколько дней назад пятеро пациентов кожно-венерического диспансера устроили попойку и забрали у соседа по палате 800 тыс. рублей.

Происходят подобные случаи несмотря на то, что каждый больной в пись-

менной форме предупреждается об обязанности лечиться и об ответственности за уклонение от лечения. Уклонением считается отказ пройти курс лечения, неявка на лечение без уважительной причины, приостановление лечебных процедур в связи с употреблением большого количества наркотиков, нарушение больничного режима. Статья 113 Уголовного кодекса РБ предусматривает за уклонение от лечения наказание в виде лишения свободы сроком до 2 лет или исправительных работ на тот же срок, или штрафом от 10 до 200 минимальных зарплат.

В текущем году по статье 113 УК РБ "Уклонение от лечения венерической болезни и заражение венерической болезнью" было заведено 8 уголовных дел. "Если строго следовать Букве закона, то нужно было бы судить каждого второго нашего пациента", — сказал Петр Павлович Дуняк, заведующий венерологическим отделением стационара.

Оксана, одной из участниц происшествия, 21 год. В диспансере она впервые, диагноз — сифилис. Говорит, что заразилась от постоянного партнера — встречались месяц. О парне знает только, что зовут его Гоша. По ее словам, сейчас он где-то в Гродно. А в Барановичи он приезжал к другу. Адреса она не помнит, хотя с Гошей встречалась на квартире у этого самого друга.

Оксана — сирота. Сейчас живет у старшей сестры в общежитии. Сестра имеет маленького ребенка.

Факт заболевания Оксана проблемой не считает. Ведь она лечится. Гораздо больше ее волнует, как заплатить штраф за распитие спиртных напитков (700 тыс. рублей).

Работает Оксана в детском саду. Моет посуду.

Все пациенты диспансера, находящиеся на лечении в стационаре, могут свободно и в любое время выйти за территорию. Приобрести водку или какое-либо другое "горя-

чительное" — не проблема. Были бы деньги. А 100 граммов выпитой водки — это выброшенные на ветер 3 миллиона государственных рублей. Потому что лечение нужно начинать сначала.

"Они удивительно быстро сходятся между собой, — говорит Петр Павлович Дуняк. — Через десять минут "новенький" знает всех. Тут же находятся общие темы, схожие проблемы. Появляется водка..."

Ночью в отделении остается одна дежурная медсестра, которая успевает за всеми не может просто физически.

Барановичский кожно-венерологический диспансер — лечебное учреждение открытого типа, как и любая больница в городе. В Бресте имеется аналогичное учреждение закрытого типа. Туда отправляют постоянных нарушителей режима, некоторые едут туда добровольно.

"Конечно, теоретически заражение от нашего пациента, разгуливающего по городу, возможно, — считает главный врач диспансера Алексей Федорович Волчекевич, — но на практике это маловероятно. Больной сифилисом менее опасен для

них. В документе должен быть четко определен контингент, который можно будет обследовать принудительно. Однако приказ рассматривается уже так давно, что врачи потеряли надежду на его подписание. Тем более, что до сих пор ни правительство, ни Министерство здравоохранения ситуацию по вензаболеваниям в Беларуси эпидемиической не признают ("Белорусская деловая газета").

Инициатором попойки и последующего за ней ограбления был мужчина тридцати одного года, Андрей. Он не работает, находится на иждивении у родителей. Больничный режим нарушает не впервые. Поговорить с ним не удалось, так как он самовольно оставил лечение и скрылся в неизвестном направлении. Штраф, а также украденную сумму, придется выплачивать родителям.

Подобных примеров много. От некоторых историй волосы дыбом встают. Петр Павлович рассказал мне такую: "В прошлом году лечилась у нас девица, частая наша гостья. Тогда ей было лет семнадцать. Как сейчас помню, стоял октябрь месяц, холодина. Вбегает ко мне сестра и просит пойти посмотреть, что творится за сарайчиком. Оказывается, там наша Ольга еще с одним нашим пациентом вступили в половые отношения. На камнях, в октябре месяце. В объяснительной Ольга написала: "Я вступила в половые отношения с гражданином..., потому что он меня об этом попросил". Она часто уходила за территорию, иногда сразу с тремя... Ольга очень коммуникабельна, всегда с удовольствием рассказывала о себе".

Количество людей, страдающих венерическими заболеваниями, практически не уменьшается. В прошлом году в Барановичах появился на свет ребенок с врожденным сифилисом. Его мать — работник медицинского учреждения...

По словам психолога центра "Даламога" Елены Люциковой, которая проводит работу с больными раз в неделю на

общественных началах, "для них такой образ жизни является нормой. Они могут жить в грязи и не замечать ее, могут вступить в половую связь с незнакомым человеком, потому что он об этом попросил, и не усмотреть в этом ничего плохого... Многие не находят понимания дома, там они — отверженные, в диспансере им лучше. Переболевшие не боятся повторного лечения — они через это уже прошли". Также Елена сказала, что с людьми в возрасте до 30 лет еще можно и нужно работать. "Их нужно понять, протянуть руку помощи, пока они не оказались на самом дне..."

Штатная единица психолога в диспансере не предусмотрена. Разрешения о ее введении пока добиться не удается. Зато решается вопрос о введении в диспансере штатного милиционера. Хотя бы на ночное время.

Врачи не в силах справиться со своими пациентами сами. Они вынуждены терпеть их поведение, выслушивать их оскорбления и лечить. Поэтому что лечить они обязаны. А на лечение венерических больных расходуются государственные деньги (и немалые). Но сами больные понимают этого не желают. Сиюминутное желание выпить лишает их рассудка. Водка ценится дороже здоровья (своего и окружающих).

Основной контингент венерических больных — бомжи, алкоголики, люди опустившиеся, "притонцы". У них свой склад мышления. Доверять им нельзя.

Что же делать в сложившейся ситуации? Терпеть? Делать вид, что этого нет?

На мой взгляд, единственное, что может пресечь уклонение от лечения, употребление алкоголя (на период лечения), распространение венерических заболеваний среди населения — решение вопроса о создании в городе венерологического заведения закрытого типа. С милиционерами возле дверей и решетками на окнах.

М. КУЛИКОВА.
г. Барановичи.

ТАКОВА ЖИЗНЬ ДИАГНОЗ — СИФИЛИС

Восемнадцатилетняя Света также лечится первый раз. В диспансере находится и ее парень. Говорит, что водку выпить ее пригласили девочки, причем она долго отказывалась.

На контакт Света идет тяжело. Объяснительную она переписывала два раза. "Сначала я написала не то. На самом деле, участия в вымогательстве денег я не принимала. Я только выпила немного и сразу ушла спать, а что делали остальные, я не знаю".

Света работает на хлебозаводе.

окружающих, чем тот же туберкулезник. Ну, а закрыть своих пациентов, вывесить решетки на окнах, выставить охрану мы не имеем права..."

Для принудительного лечения лица, являющегося источником вензаболевания, требуется санкция прокурора, заставить больного лечиться можно лишь постановлением суда. В настоящее время на согласовании в министерствах здравоохранения, юстиции и внутренних дел находится приказ о принудительном обследовании для выявления венерических заболева-

ПОСТ ДАІ

Трагедыя ля Ёлак

Пачалася зімовая непагадзь, а разам з ёй пагоршылася становішча на нашых дарогах. Церпяць і парушальнікі правілаў дарожнага руху, і проста яго ўдзельнікі.

Наглядным прыкладам гэтага стала зусім нядаўняя аварыя, якая адбылася ля павароткі на вёску Ёлкі. Вадзіцель інашмаркі, які ехаў з Гродна, вырашыў абганяць машыну, што рухалася ўперадзе. У той дзень быў галалёд. Дарогу, праўда, пасыпалі пяском з солью, але лёд поўнасна не сышоў. Выскачывшы з-за прырэзны машыны, шафёр інашмаркі ўбачыў лёдз не перад сабой "Жыгулі". Што рабіць? Любы скажа — тармазіць. Такое ж рашэнне прыняў і вадзіцель Капцялоў. Але ж ён не ўлічыў, што пад калёсамі машыны галалёд, і калі

спрацоўвае тармаз, то ён у такім становішчы з'яляецца не памочнікам шафёра, а наадварот, яго ворагам. Гэта павінны ведаць усе, хто сеў за руль аўтамабіля.

Капцялоў, як мне здаецца, ведаў гэтую простую ісціну, але ў дадзены момант, відаць, спрацавала звычайная звычка: калі небяспека — нага сама цягнецца да тармаз, пры тым ігнорна. Зартамазіўшы, машыну Капцялоў пачало насіць туды-сюды. А гэта яшчэ больш небяспечна.

Шафёр сустрэчнай машыны "Жыгулі", якой кіраваў Аляксандр Міраноўскі

з вёскі Хадакі Івацэвіцкага раёна, як сам ён раскажаў і тыя, хто бачыў, узяў нават крута правей, каб неяк пазбегнуць сутыкнення. Усё ж не ўдалося.

Як мяркуюць сведкі, калі б шафёр інашмаркі не тармазіў (а такое рашэнне прымаецца за долі секунды), то ён меў шанц праскочыць паміж сустрэчнай машынай і той, што абганяў. Аднак такога зыходу, якога хацелася, не атрымалася.

Вынік аварыі вельмі сумны: два чалавекі загінулі і пяць паранена. У ліку загінуўшых дзве маладыя жанчыны з в. Хадакі. З пасажыраў інашмаркі ніхто сур'ёзна не пацярпеў.

Па факту гэтага дарожнага здарэння ўзбуджана крымінальная справа, ідзе расследаванне. Суд адка-

жа на ўсе пастаўленыя пытанні, вызначыць вінаватых і меру пакарання.

Трагедыя ля вёскі Ёлкі яшчэ раз пацвердзіла тое, аб чым тыдзень назад мы пісалі: у асенне-зімовы перыяд трэба быць асабліва ўважлівым і асцярожным, строга выконваць правілы дарожнага руху. Не ўсе яшчэ гэта засвоілі. І вельмі шкада.

У сувязі з гэтай трагедыяй яшчэ раз хацеў бы засродзіць увагу ўсіх вадзіцеляў, што асенне-зімовы перыяд — самы небяспечны для руху транспарту (галалёд, снег, мліццёла, дрэнная бачнасць). Абгон у такіх умовах вельмі небяспечны. Паберагчы сябе і тэхніку — справа кожнага, хто сеў за руль машыны.

У. КВАША,
старшы інспектар аддзялення дзяржаўнага інспекцыя Івацэвіцкага райаддзела міліцыі.

КОНКУРС "НАШ ДОМ — БЕЛАРУСЬ"

Змяй ляціць за намі стронцый

Ляціць са мною ў небе бусел.
Кантрастнасць фарбаў у ваках.
Да сонца ў полі беларусы
Трымаюць край свой на плячах.

А мы ляцім-ляцім далёка,
Наш шлях цяжкі і бясконы.
Між хмар мне хочацца галёкнуць —
Змяй ляціць за намі стронцый.

Нямала вёрст мы адмагалі,
Нат смерць сваю перамаглі.
На нівах звоняць жытаў хвалі,
І раптам цемрадзь на зямлі...

Маланка пасмы распусціла,
Здаецца, хоча нас спліць,
І стукнуў гrom — крутая сіпа:
Аж кнігі падаюць з паліц.

Прабачце мне, мае вы людзі,
Палёт мой з буслам — гэта сон.
А дождж шуміць, шумець шчэ будзе...
Шукаю ў шафе парасон.

Пятро ВАЛІНСКІ,
вёска Стайкі.

● СУЧАСНАЯ ГІСТОРЫЯ

АБЕЛІСК ЛЯ ДАРОГІ

(Заканчэнне.
Пачатак у № 72).

3.

А цяпер па ўспамінах старажылаў, ураджэнцаў вёскі Гічыцы, паспрабуем узнавіць той трагічны ліпенскі ранак 1942 года.

На ўскраіну лесу, ля павароткі дарогі на вёску Яглевічы, нямецкі грузавік спыніўся. Усіх арыштаваных (а іх было шэсць чалавек) выгналі з машыны і ў неглыбокім кар'еры ля дарогі, даўшы рыдлёўкі, прымусілі капаць яму, а больш дакладна — сабе магілу. Капалі арыштанты павольна, пад прымусам. Часам немцы таўклі іх прыкладамі аўтаматаў, каб жвавей варушыліся. Найбольш дасталася Хрысціне, бо і тут яна не магла маўчаць, ледзь не кідалася ў вочы немцам. Але не жаночую гарачнасць вельмі хутка астудзілі нямецкія прыклады.

Калі Сарока супакоілася, яна пачала агітаваць мужыкоў, каб паспрабаваць збегчы адсюль, мо хто і застанець у жытцы, а інакш усіх паб'юць. Згадзіліся на ўцёкі Іван Брыч і Васіль Пытляк. Але ж потым Пытляк адмовіўся. А Брыч і Сарока рашылі так: калі іх пачнуць выводзіць з кар'ера ці проста там жа пачнуць страляць, то бегчы ў розныя бакі: Хрысціна — у кустоўе ля балота, а Брыч паўз лес ля жыта за хутар.

Бачачы, што мужыкі з бабай і да вечара не выкапаюць сабе магілу, немцы паспяхваліся пакончыць з арыштаванымі, ворагамі новай улады. Іх пачалі выводзіць з кар'ера, каб, нарэшце, здзейсніць свой

злавесны прыгвар — расстраляць. Усе адчувалі, што наступае канец і выйсця ніякага няма, акрамя таго, што прапанавала Сарока. Ніхто не плакаў, не галасіў, не кідаўся на калені, просячы літасці. Мужна ішлі на смерць, горда падняўшы галовы.

— Шнэль, швайне! — крычаў высокі малады немец. — Бістро!

Як толькі ступілі на край кар'ера, першым ірвануў з месца праз дарогу Іван Брыч, а за ім, толькі ў другі

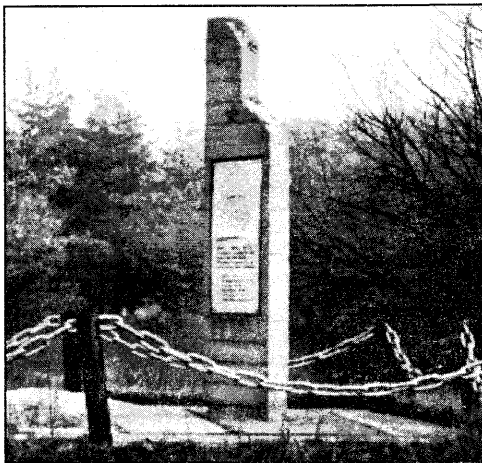
Брыч Іван Кандратавіч.

бок, да балота — Хрысціна Сарока.

Немцы, хаця і былі на пагатоўе, але не чакалі такога спрыту ад смяротнікаў. А калі б пабеглі ўсе да ў розныя бакі? Камусьці, хто спрытнейшы і больш бягучы, магчыма, і панавала б. Але ж гэта толькі меркаванні. А пакуль што ўцякалі двое. У момант падняўся цэлы гвалт.

— Хальт! Хальт! — крычалі немцы, распачаўшы страляніну.

Двое немцаў, страляю-

Абеліск за вёскай Яглевічы.

Фота А. ГАНЧУКА.

Пытляк Васіль Міхайлавіч.

чы, кінуліся даганяць Брыча, столькі ж — за Хрысцінай. Астатнія ўжо без разбору страцілі па тых, што засталіся. Літаральна за лічаныя секунды ўсе было закончана. Чатыры трупы спіхнулі ў недакапаную яму.

Іван Брыч паспеў дабегчы амаль да хутара. Там і дастала яго варажая куля, параніла ногі. Але ён яшчэ поўз па жыццё, думаў схаватца, аднак не ўдалося. Яго дагналі і стрэлам у галаву дабілі і

пацягнулі, узяўшы за ногі, да кар'ера і ўкінулі ў тую ж яму.

Хрысціна адбегла яшчэ далей. Адкуль і браліся сіпы. Магла і выратавацца, калі б адрэзаў за кустамі звярнула ў балота. Відаць, не з'арыентавалася і імчалася па тым кустоўі, мільгаючы сваёй сукенкай. Немцы здалёк кантралявалі яе ўцёкі і пасыпалі наўздагон доўгія аўтаматныя чэргі.

Параненая, як і Брыч, жанчына не змагла бегчы далей. Тут яе і ўзялі. Ужо мёртваю прыцягнулі да той агульнай магілы.

Спешна трохі прысыпаўшы расстраляных зямлём, немцы падаліся на сваім грузавіку ў Івацэвічы.

4.

За ходам расстрэлу жыхароў Гічыцаў тайком назіралі гаспадары двух хутароў: адзін быў размешчаны паблізу (яго спалілі ў час вайны), а другі далей, за метраў дзвеце ад дарогі. Гэты другі і зараз знаходзіцца ў тым жа месцы. Там жыў Якаў Бахур. Калі ж немцы паявіліся на ўскраіну лесу, як сказала яго дачка, гаспадар схавалася ў жыццё адтуль сачыў за тым, што адбывалася.

Ужо да апоўдня ў Гічыцах ведалі пра расстрэл. Пайшлі чуткі, што будучы забіраць і сем'і расстраляных. Таму дома не дзявалі і не начавалі. Хаваліся па чужых хатах і паграбах. Да таго ж солтыс яшчэ папярэдзіў, каб на месца расстрэлу ніхто не хадзіў, бо таго, хто пойдзе, чакае тая ж самая кара.

Але ж ніякія пагрозы не маглі спыніць разгневаных жанчын. Марыя, жонка Федаркевіча, узяўшы рыдлёўку пад паху (без чаранка, вядома, каб не замінаў у дарозе і не мог хто заўважыць), ноччу хадзіла да той магілы. Канешне, рызыкавала. Знайшла сваёго Андрэя з самага верху, закрыва хусцінкай твар, падсыпала больш зямлі, каб сабакі ці ваўкі не павыцягвалі.

А вось пра Антона Міхінкевіча расказваюць так.

— Родны брат Антона працаваў тады лесніком, — сказаў А. В. Сваргун.

— Гэты брат разам са сваёй жонкай і труп Антона Міхінкевіча з той агульнай магілы і пахавалі на Гічыцкіх могілках. Хоць тайком, але па-людску...

Калі ж я спытаў у Мікалая Антонавіча, сына расстралянага А. А. Міхінкевіча, дзе пахаваны ягоны бацька, ён адказаў:

— За Яглевічамі, у брацкай магіле. Туды, да абеліска, я нашу кветкі...

Можна быць, Мікалаева маці ці сама не ведала, ці проста не гаварыла сыну, дзе канкрэтна пахаваны бацька. А наогул ці можа быць падобнае, каб маці

не сказала сыну, дзе бацькава магілка. Па ўсім відаць, расказ пра перапахаванне Антона Міхінкевіча застанецца толькі версіяй, бо дакументальных пацвярджэнняў, а тым больш сведкаў пра тую падзею, проста няма. Такой магілы на Гічыцкіх могілках ніхто не ведае.

5.

Яшчэ ў 80-х гадах гэтага брацкага магіла за Яглеві-

С. КАЖАДУБ.

Івацэвіцкі раён.

АД АУТАРА. Гэтыя нататкі не прэтэндуюць на абсалютную ісціну, бо напісаны ў большасці не на падставе дакументаў, а паводле ўспамінаў ураджэнцаў і жыхароў Гічыцаў, а таксама сваёй загінутых, якія згадзіліся расказаць пра сваіх родных і сёння іх памяць, беругуць памяць пра іх.

● ЭКАНАМІЧНЫ ТУПІК

Як я працавала на сельгаспрацотах у Польшчы

Вядома, што не ад добрага жыцця нашы суграмадзяне едуць на заробкі за межы Бацькаўшчыны. Калі Жанна Пытляк, звязаная жанчына 30 гадоў з г. Івацэвічы, з сяброўкай Аленай у верасні накіраваліся на сельгаспрацоты ў Польшчу, то моцна хваліліся: што з гэтага выйдзе? Што выйшла, мы зараз даведаемся з інтэрв'ю, якое Жанна дала нашай газеце.

— Жанна, наколькі я ведаю, ты яшчэ паўтара-два месяцы назад гандлявала на рынку "шмоткамі", а як сцвярджаюць камуністычныя барзавіцы, прадпрыемствы жывуць сёння прыпавоўчы. Чаму ты закінула гэтае "хлебнае" месца і накіравалася ў Польшчу?

— Той, хто лічыць, што на рынку зарабляюцца добрыя грошы, няхай сам паспрабуе там папрацаваць. Апошнім часам гандляваць там — бясконцыя пакуты. Курс расце, улады, падатковая служба перайшлі ў наступленне на прадпрыемальніка. Наколькі я ведаю, шмат хто з рыначных гандляроў шукае лепшае месца працы.

— Чаму накіравалася менавіта ў Польшчу?

— Чатыры маіх знаёмых хлопцаў (два з Віцебска, два з п. Зялёны Бор нашага раёна) ездзяць у Польшчу на заробкі ўжо даўно. Яны будаўнікі. Дзесяць у пачатку верасня мы з сяброўкай Аленай папрасілі іх, каб знайшлі нам там працу. Мы думалі, што яны забіліся, а тут у адзін цудоўны момант вечарам яны заявіліся і папярэдзілі, што раніцаю трэба выязджаць. Пашпарты ў мяне і ў сяброўкі былі ў добрым стане, дачку ў "адкамандзіравала" бацькам і назаўтра адправіліся ў замежжа.

— Ты трохі ўяўляла сабе куды едзеш?

— Так. Хлопцы папярэдзілі, што едем на ўборку морквы. Што прыкладна месяц будзем працаваць у пана Янэка, пад Варшавай, які будзе плаціць нам па сем долараў за дзень. Жыліць, ежа за яго кошт. Ведалі, што працаваць трэба добра, палкі не любяць гультаёў і што за гэтыя грошы трэба будзе выклацца на ўсю катушку.

— Дарэчы, а сам пан Янэк ці працаваў за вамі? Тыя ж барзавіцы сцвярджаюць, што эксплуатацыйнае грамадства не можа не прыніжаць чалавека...

— Пабойей бы такіх сплутатараў (смяецца). Янэк (раскажу вам свой працоўны дзень) уставаў рыней за ўсіх: а пятая гадзіна. Рыхтаваў сняданак, будзіў нас — і на працу. Заводзіў трактар, вытрасаў нам моркву, мы збіралі моркву ў кучы, абразалі, грузілі на прычэп, пасля ў амбары сартавалі, укладвалі на зіму. Тэмп работы вельмі высокі. За дзень так напрацуешся, што ноччу спіш як забітая.

— Дарэчы, а дзе вы жылі?

— Вялізны дом пана Янэка мае два асобныя ўваходы. Мы з сяброўкай жылі асобна, умовы жыцця былі добрыя: прасторныя пакоі, ванна, гарачая вада, туалет. Не мерзлі: у пакоі было так цёпла, што нават дзверы адчынялі.

— А як справы у тых хлопцаў, што дапамаглі вам уладкавацца на працу?

— О, у іх добрыя заробкі. Яны прафесійныя будаўнікі, а ў Польшчы вельмі цэняцца людзі, якія ўмеюць сваю справу выканаць высокапрафесійна. Заробкі ў гэтых хлопцаў бываюць да 500 долараў у тыдзень. Але зноў-такі падкрэслію, яны працуюць і хутка, і якасна. Да тае адштукатурнай сцяны паляк падыдзе з вялізнай планкай, прыкладзе да сцяны, з аднаго боку будзе свяціць лямпа, а з другога боку будзе глядзець ці няма прасветаў. Ледзь якія хібы — перапрабляй. Задарма грошы там не плацяць. Адным словам, каб зарабляць вялікія грошы, трэба быць вялікім майстрам.

— Ці шмат працую ў Польшчы нашыя суграмадзяне?

— Ведаеш, беларусаў вельмі мала. І мора ўкраінцаў. Справа ў тым, што паміж Украінай і Польшчай вельмі добрыя адносіны. Для ўкраінца няма праблем наведваць Польшчу, уладкавацца на працу. А мяне, беларуска, калі ўжо я ехала назад, на таможны не выпускалі, маўляў, я амаль дэпартаваная, нельга так доўга ездзіць. Ледзьве выбралася.

— Беларуска і польскі селянін: параўнанне на чыю карысць?

— Польскі селянін намнага лепш тэхнічна ўзброены. Яго без тэхнікі немагчыма і ўявіць. Наш жа беларус, гэты "пан сахі і касы", акрамя гэтых прылад, нічога і не ведае. І тое, што ХХІ стагоддзе на парозе, яго не засмучае. Наша высокае грамадства супярэчлівае. У

нас жа столькі лянвальных тоўстых мужчын, якіх цяжка ўявіць за фізічнай працаю. Прыездзець у любы наш калгас. Не толькі старшыня калгаса, а ягоны шафёр не будучы працаваць. Дастаткова для гэтага паглядзець у іх нахабныя вочы. Польскі селянін, хай у яго будзе і рахунак у банку, больш ушчыны, рухавы. І тое, што беларусы — вельмі працавітая нацыя, мне здаецца перабольшаннем. Адзіночныя прыклады нічога не даказваюць.

— Якой табе падалася Радзіма пасля прыезду?

— Наша Беларусь — нейкая вельмі сонная месца. Па вялікаму рахунак, ніхто толкам не працуе, хіба толькі камуністы вельмі ўжо ўвішча са сцягамі бегваюць. Усе як быццам чымсьці задаволеныя, а ў саміх і капейчыны няма, хіба толькі на паліто і шапку. А ў таго ж Янэка стаць цудоўнейшы "Фіят", які ён зарабіў сваім цярпеннем, мазалём, а не крадзяжкамі. І такіх як Янэк дзяржава павяжае, не бясціць.

— Ці паехала б зноў у Польшчу?

— Ці паехала б? Дык я цераз пару дзён зноў паеду, хоць Янэк папярэдзіў, што праца ў яго кончылася, каб прывязджаць аж наступным летам. Хоць якой работы буду праціць. Бо тут, у гэтай калгасна-саўгаснай лавацы толку не даб'ешся. На рынку калець задарма не хочацца (яны ўсе там працуюць задарма), шукаць працу за тыя ж 5-7 долараў (але ў месца) не жадаю. У Беларусі добра жывецца толькі фанатам з чыровымі сцягамі ды абібокам ці алкашам. Усе гэта мяне не задавальняе.

— Жадаю табе, Жанна, знайсці добрую працу і прыехаць з Польшчы на якім-небудзь "Фіяце".

— Жадаю і вам, супрацоўнікам вашай цікавай газеты, зарабіць на "Фіяту".

Гутарыў А. ГОРБАЧ.

ГАЗЕТА ДЛ Я ВАС

21—27 лістапада 1998 года

ПОЖИВ ЁМ — УВИДИМ с 23 по 27 ноября

<div>ПОНЕДЕЛЬНИК. 23</div> <div><div>БТ</div><div>6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.00 Новости. 7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.10 Резонанс. 9.15 Телерадиометр. 9.30 Потребительская корзина. 9.45, 19.15 "Сегодня с вами..." 10.20 Здоровье. 10.45 Премьера песни. 11.15, 18.05 "Доктор Финли". 12.05 Теленавигатор. 12.25 "А музыка звучит..." 13.15 "Тема". Худ. фильм. 15.10 Видеокурс немецкого</div></div>	языка.	<div>15.30 ТВ — школе. "Моя Родина — Беларусь". 4-й класс. 15.50 Остров вдохновения. 16.05 Мультфильм. 16.25 Регион. 17.10 Концертный сезон. 17.40 Гости в дом. 19.50 Третий тайм. 20.25 "Смеяться — не грех". 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 Худ. фильм "Торговка и поэт". 23.35 Телевизионный Дом кино. 0.10 Фестиваль, посвященный Международному дню студентов.</div> <div><div>ОРТ</div><div>16.00 Сериал "Жестокий ангел". 17.00, 22.25 Новости. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.05 "Человек в маске". 18.45 Сериал "Тени исчезают в полдень". 19.45 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 Время. 20.50 "Охотники за сновидениями". Сериал. 21.40 "Взгляд". 22.45 "Капитанская дочка". Худ. фильм.</div></div> <div><div>Канал "Россия"</div><div>6.00, 8.30, 8.50 Доброе утро,</div></div>	Россия.	<div>8.15 Дежурная часть. 8.35 Телеигра "Программа передач". 8.55 Товары — почтой. 9.00 "Океан". Сериал. 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 Сериал "Первые поцелуи". 16.30 "Башня". 17.00 Компьютер. 17.15 Сериал "Жизнь Клима Самгина". 18.30 Дежурная часть. 18.35 История одного события. 19.35 Подробности. 19.45 Любовь с первого взгляда.</div> <div><div>НТВ</div><div>5.00 Сегодня утром. 8.10 Сериал "Ее звали Никита". 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 9.15 Вчера в "Итогах". 10.15 Куклы. 10.30 Итоги. Ночной разговор. 11.20 "Старый телевизор". 13.25 Сериал "Любовь и тай-</div></div>	ны Сансет Бич". 14.10 Сегоднячко. 15.15 Сериал "Золотые крылья Пенсаколы". 16.00 "Сегоднячко". Красная стрела. 16.35 Сериал "Доктор Куин, женщина-врач". 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 18.55 Боевик "Толографический человек". 20.35 "Итого" с Виктором Шендеровичем. 21.40 Сериал "Скорая помощь". 22.30 Сегоднячко. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Футбольный клуб.
<div>ВТОРНИК. 24</div> <div><div>БТ</div><div>6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.50 Новости. 7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.10, 19.15 "Сегодня с вами..." 8.45 Потребительская корзина. 9.10 ТВ — школе. "Моя Родина — Беларусь". 4-й класс. 9.30 Четвертое измерение. 9.55 "Навстречу". 10.30 Телесерк. 11.10, 18.00 Телесериал "Доктор Финли". 12.05 Туробъектив. 12.25 Бездельник. 13.10 "Земляки". 14.05 Автопарк.</div></div>	14.15 Телевизионный Дом кино. 14.40 "Макаенка, 9". 15.15 Видеокурс английского языка. 15.40 ТВ — школе. География. 9-й класс. Население Беларуси. 16.10 Музыкальный антракт. 16.25 Уроки Н. Новожиловой. 17.10 Док. фильм. 17.30 Многоголосие. 18.00 "Доктор Финли". Теле-сериал. 19.50 Музыка без границ. 20.25 "Смеяться — не грех". 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 "Гладиатор по найму". Худ. фильм. 23.30 Международные спор-	<div>тивные новости. 0.00 КВН. Кубок Беларуси. Полуфинал.</div> <div><div>ОРТ</div><div>8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 Новости. 8.15 Сериал "Жестокий ангел". 9.15 "Взгляд". 10.00 Смехопанорама. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 Программа "Вместе". 14.15 Сериал "Новые приключения Синдбада". 14.50 Счастливый случай. 15.35 До 16 и старше. 16.00 "Жестокий ангел". Сериал. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.05 Тема. 18.45 "Тени исчезают в пол-</div></div> <div><div>Канал "Россия"</div><div>6.00, 8.30, 8.50 Доброе утро,</div></div>	день". Сериал. 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.50 Комедия "Девчата". 22.30 Хоккей. Евролига. "Динамо" (Москва) — "Цуг" (Швейцария).		

НТВ

5.00 Сегодня утром.
8.10 Сериал "Скорая помощь".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.15 Герой дня без галстука.

 9.40 Устами младенца. 10.05 Своя игра. 10.30 "Русский век". 11.20 "Старый телевизор". 13.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич". 14.10 Сегоднячко. 15.15 Сериал "Золотые крылья Пенсаколы". 16.00 "Сегоднячко". Красная стрела. 16.35 Сериал "Доктор Куин, женщина-врач". 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 19.00 Худ. фильм "Табор уходит в небо". 20.40 Куклы. 21.40 Сериал "Скорая помощь". 22.30 Сегоднячко. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Футбольный клуб. || СРЕДА. 25 БТ 6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.40, 23.55 Новости. 7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.10, 17.25 "Сегодня с вами..." 8.45 Потребительская корзина. 9.10 ТВ — школе. География. 9-й класс. 9.40 Видеокурс английского языка. 10.05 Многоголосие. 10.35 Мультфильм. 11.10, 18.00 "Доктор Финли". Теле-сериал. 12.05 Компьютерный полигон. 12.25 "А музыка звучит..." 13.10 Видимо-невидимо. | 14.10 Музыкальный салон с Эленойрой Езерской. 14.40 Параграф. 15.10 Видеокурс немецкого языка. 15.30 бх5. 16.00 "Пограничье". 16.30 Судьба моя и надежда. 17.10 "Адрес любви". 19.00 Баскетбол. Чемпионат Европы. Мужчины. Беларусь — Израиль. 20.45 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 Международный фестиваль искусств "Славянский базар в Витебске-98". Открытие. Часть 1-я. 23.40 "Киностружка". 0.05 Дневник V Международного кинофестиваля стран | СНГ и Балтии "Листопад-98". 0.20 Королевская охота. 0.50 Темная комната. ОРТ 8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости. 8.15, 16.00 "Жестокий ангел". 9.15 Тема. 9.55 В мире животных. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 Программа "Вместе". 14.15 "Новые приключения Синдбада". 15.40 Зов джунглей. 15.15 Детские анекдоты. 15.35 До 16 и старше. 17.15 Угадай мелодию. 17.45 Час пик. 18.05 Человек и закон. 18.45 "Тени исчезают в полдень". Сериал. 19.45 Спокойной ночи, малыши! Канал "Россия" 6.00, 8.30, 8.50 Доброе утро, | 20.00 Время. 20.50 Комедия "Ва-банк II или Ответный удар". 22.25 Настоящие пари в программе "Служба спасения". НТВ 5.00 Сегодня утром. 8.10, 21.40 Сериал "Скорая помощь". 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 9.15 Белый взрыв". Худ. фильм. 10.30 Мультфильм. | 10.40 "Среда". 11.20 "Старый телевизор". 13.25 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич". 14.10 Сегоднячко. 15.15 "Золотые крылья Пенсаколы". Сериал. 16.00 Сегоднячко. 16.35 Сериал "Доктор Куин, женщина-врач". 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.35 Футбол. Лига чемпионов. "Спартак" (Москва) — "Штурм" (Австрия). 20.35 Герой дня. 21.35 Футбол. Лига чемпионов. "Интер" (Милан) — "Реал" (Мадрид). 23.35 Сегодня в полночь. 0.00 Сериал "Байки из склепа". 0.20 Дневник Лиги чемпионов. |
| ЧЕТВЕРГ. 26 БТ 15.00, 17.00, 19.00, 23.55 Новости. 15.10 Видеокурс английского языка. 15.35 ТВ — школе. Белорусская литература. 7-й класс. 16.05 Мультфильм. 16.15 Окружающий мир. Крыницы Вислоухи. 16.45 Потребительская корзина. 17.15 "Между прошлым и будущим". 17.40 Педагогический экран. 18.15 Баскетбол. Международный турнир памяти В. Ры- | женкова. Юниоры. Беларусь — Украина. 2-й тайм. 19.15 "Сегодня с вами..." 19.50 Криминальная хроника. 20.10 Сделано в Беларуси. 20.30 "Смеяться — не грех". 20.45 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 Международный фестиваль искусств "Славянский базар в Витебске-98". 23.20 "Крок". 0.05 Алкогола. | 9.15 Человек и закон. 9.55 Клуб путешественников. 10.50 Домашняя библиотека. 11.15 Программа "Вместе". 14.15 "Новые приключения Синдбада". Сериал. 14.50 Классная компания. 15.05 Умники и умницы. 15.35 До 16 и старше. 17.15 "Эти забавные животные". 17.45 Час пик. 18.05 "Чтобы помнили...". 18.45 Сериал "Тени исчезают в полдень". 19.45 Спокойной ночи, малыши! 20.00 Время. 20.50 Худ. фильм "На Муромской дорожке". 22.40 "Тихий дом". Канал "Россия" 6.00, 8.30, 8.50 Доброе утро, | 8.15 Дежурная часть. 8.35 Телеигра "Программа передач". 8.55 Товары—почтой. 9.00 "Океан". Сериал. 9.45 Музыка, музыка... 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Сказочный полдник. 15.30 Сериал "Первые поцелуи". 16.30 "Башня". 17.00 Компьютер. 17.15 Сериал "Жизнь Клима Самгина". НТВ 5.00 Сегодня утром. 8.10 Дневник Лиги чемпионов. 8.30 Криминал. "Чистосердечное признание". 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 9.15 Комедия "Благородный венецианец". | оного события". 15.35 Подробности. 19.45 "Два роля". Сериал. 20.30 "Грязные танцы". Сериал. 20.55 "Самозванцы". Сериал. 21.55 "Притворщик". Сериал. 22.45 Дежурная часть. 23.30 Неделя высокой моды в Москве. НТВ 5.00 Сегодня утром. 8.10 Дневник Лиги чемпионов. 8.30 Криминал. "Чистосердечное признание". 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 9.15 Комедия "Благородный венецианец". | 11.20 "Старый телевизор". 13.25 "Любовь и тайны Сансет Бич". Сериал. 14.10 Сегоднячко. 15.15 Сериал "Золотые крылья Пенсаколы". 16.00 Сегоднячко. 16.35 "Доктор Куин, женщина-врач". Сериал. 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.40 Герой дня. 19.00 Боевик "Наемник из пригорода". 20.40 Профессия — репортер. 21.40 Сериал "Скорая помощь". 22.30 Сегоднячко. 23.10 Сегодня в полночь. 23.35 Обзор матчей Лиги чемпионов. |
| ПЯТНИЦА. 27 БТ 6.30 Доброе утро, Беларусь! 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.15 Новости. 7.10 Доброе утро, Беларусь! 8.10, 19.15 "Сегодня с вами..." 8.45 Потребительская корзина. 9.10 ТВ — школе. Белорусская литература. 7-й класс. 9.40 Видеокурс английского языка. 10.05 Судьба моя и надежда. 10.30 "Все про все". 11.00 Новости. 11.10 Усадьба. 11.35 "Палесся милое дитя". 12.10 Док. фильм. 12.25 "А музыка звучит..." 13.10 "Поиск и вдохновение". 14.00 Древняя жизнь. 14.25 "Зорная ростань". 15.15 Видеокурс немецкого языка. 15.35 Переход. 15.55 Родовод. 16.25 "Риск-версия". 17.15 Уроки Н. Новожиловой. 17.45 Баскетбол. Международный турнир В. Рыжанкова. Женщины. Беларусь — Рос- | сия. 2-й тайм. 18.30 Белорусский меридиан. 19.15 "Сегодня с вами..." 19.50 Континент. 20.05 Станция "Академия наук". 20.25 "Смеяться — не грех". 20.40 Колыбельная. 21.00 Панорама. 21.40 Событие. 21.50 Белорусский хит-парад. 22.00 "Центер" представляет. 23.45 Бездельник. 0.25 Автопарк. 0.35 Дневник V Международного кинофестиваля стран СНГ и Балтии "Листопад-98". 0.50 "Видеопроцесс". | мая! 18.15 Здоровье. 18.45 Поле чудес. 19.45 "Спокойной ночи, малыши". 20.00 Время. 20.50 "Тело в библиотеке". Детектив. 23.50 Детектив "Луковое поле". Канал "Россия" 6.00, 7.30, 8.30, 8.50 Доброе утро, Россия. 7.15, 7.28 Тысяча и один день. 8.15 Дежурная часть. 8.35 Телеигра "Программа передач". 8.55 Товары—почтой. 9.00 Сериал "Океан". 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Вести. 15.15 Мультфильмы. 15.30 Сериал "Первые поцелуи". 16.30 "Башня". 17.00 Компьютер. 17.15 Сериал "Жизнь Клима Самгина". 18.30 Дежурная часть. 18.35 Док. экран. "История одного события". 19.35 Подробности. 19.45 "Городок". НТВ 5.00 Сегодня утром. 8.10 Сериал "Скорая помощь". 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 9.15 "Ключи от форты Байяр". 11.20 "Старый телевизор". 13.25 "Любовь и тайны Сансет Бич". 14.10 Сегоднячко. 15.15 Сериал "Золотые крылья Пенсаколы". 16.00 Футбольный клуб. 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.35 Герой дня. 18.50 Детектив "Мафия бессмертна". 20.25 Спросите у Лившица... 21.45 "Весь Жванецкий". 22.15 Фигурное катание. Международные соревнования "Гран-при России НТВ-плюс". 23.45 Худ. фильм "Греческая смоковница". | 20.15 Осторожно, модерн! 20.45 Музыкальный ринг — новое поколение. 22.20 "Театр + TV". 23.30 Дежурная часть. 23.45 Неделя высокой моды в Москве. НТВ 5.00 Сегодня утром. 8.10 Сериал "Скорая помощь". 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня. 9.15 "Ключи от форты Байяр". 11.20 "Старый телевизор". 13.25 "Любовь и тайны Сансет Бич". 14.10 Сегоднячко. 15.15 Сериал "Золотые крылья Пенсаколы". 16.00 Футбольный клуб. 17.30 Впрок. 17.40 Криминал. 18.35 Герой дня. 18.50 Детектив "Мафия бессмертна". 20.25 Спросите у Лившица... 21.45 "Весь Жванецкий". 22.15 Фигурное катание. Международные соревнования "Гран-при России НТВ-плюс". 23.45 Худ. фильм "Греческая смоковница". | |

ПОЖИВЁМ — УВИДИМ с 28 по 29 ноября

СУББОТА, 28

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Возможно, они сошли с ума".
8.30 Континент.
8.45 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 "Поехал поезд в Бульзигар". Худ. фильм.
10.15 Зорьков.
10.40 Сущность.
11.15 Столица.
12.10 "Все нормально, мама!"
12.40 Око.
13.00 "Хемингуэй". Фильм 2-й. Часть 1-й.
13.55 Познай себя.
14.20 Телепорт.
15.10 Телебом.
16.05 Мультфильмы.
16.35 Вершина мира.
17.00 К 200-летию со дня рождения Адама Мицкевича. Праздник в Новогорудке.
17.35 Ток-шоу "Это моя работа".
18.10 "Освободите Вилли-3". Худ. фильм.
19.40 Из достоверных источников.

20.05 Ток-шоу "Карамболь".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Кинокомедия "Кара небесная".
23.20 Белорусский хит-парад. Итоги недели.
23.35 Третий тайм.
23.55 Греко-римская борьба. Кубок "Трайл".
0.40 Видимо-невидимо.

ОРТ

7.00 Детектив "Из жизни начальника уголовного розыска".
8.45 Слово пастыря.
9.00, 14.00, 17.00, 22.55 Новости.
9.15 Домашняя библиотека.
9.30 "Чердачок братьев Пилотов".
10.00 "Утренняя почта".
10.35 "Каламбур".
11.10 Смак.
11.30 "Музыка русской живописи".
12.10 Фильм "Гадюка".
14.15 "Цивилизация".
14.45 В мире животных.
15.30 Мультфильмы.
16.20 Как это было. Гибель Машерова. 1980 год.
17.20 "Ералаш".

17.40 Худ. фильм "Золото Макенны".
20.00 Время.
20.40 Сериал "Секретные материалы".
21.35 Что? Где? Когда?
23.10 Триллер "Неглубокая могила".

Канал "Россия"

7.00 Мультфильм.
7.15 Мультфильм.
8.30 Мультфильм.
9.00 Доброе утро, страна.
9.45 Телеигра "Сто к одному".
10.30 Любовь с первого взгляда.
11.00 Подиум д'АРТ.
11.25 Домашние хлопоты с Натальей Варлей.
11.55 Музыкальная комедия "Соломенная шляпка". 1-я серия.
13.00, 19.00 Вести.
13.35 "Марина роша".
14.00 30 x 50: Буду звездой!
15.10 Сериал "Закон и порядок".
16.00 Сиреневый туман.
17.00 Моя семья.
18.00 Звезды XXI века.
19.30 Добрый вечер.
20.10 Концерт Лаймы Вайкуле.
21.45 Мелодрама "До свидания, детка".

23.15 Неделя высокой моды в Москве.
23.30 Звуковая дорожка.

НТВ

7.00 Мультсериал.
7.25 Комедия "Человек с орлом на квартире".
9.00, 11.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
9.15 Криминал.
9.35 Телеигра "Пойми меня".
10.05 Сериал "Легенда о затерянном городе".
10.35 "Среда".
11.15 Профессия — репортер.
11.30 Катастрофы.
12.00 Хоккей. "Крылья Советов" (Москва) — "Спартак" (Москва).
14.30 "Русский век".
15.15 Сериал "Она написала убийство".
17.00 Док-шоу. Я и моя собака.
17.30 "Терой дня без галстука".
18.40 "Ангелика и король". Худ. фильм.
20.30 "Итого" с Виктором Шендеровичем.
21.40 Комедия "За двумя зайцами".
22.15 Фигурное катание. Международные соревнования "Гран-при России НТВ-плус".
23.40 "Про это". Ток-шоу.

ВОСКРЕСЕНИЕ, 29

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Развлекательная программа "Возможно, они сошли с ума".
8.30 Сделано в Беларуси.
8.45 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 "Я рисую".
9.25 "Вас вызывает Спортландия".
10.15 Туробъектив.
10.40 "Все нормально, мама!"
11.15 Арсенал.
11.40 Белорусский дом.
12.10 "Печеское поле".
12.35 Олимп.
12.55 "Хоментуэй". Фильм 2-й. Часть 2-я.
13.55 Сельчане.
14.20 Приглашаем на вечерки.
15.15 Бон тон.
15.40 "Эхо жаркого лета".
16.10 АРТ-клуб.
16.45 Зорная рощань.
17.20 Кинокомедия "Окно в Париж".
19.15 Теленавигатор.
19.40 Колыбельная.

20.00 Резонанс.
20.50 "Телебарометр".
21.05 Стадион.
21.30 "Мечный путь". Худ. фильм.
23.15 Телевизионный Дом кино.
23.35 Премьера песни.
23.50 Бархатный сезон.

ОРТ

7.00 Худ. фильм "Непобедимый".
8.15 "Ералаш".
8.30 "Утиные истории".
9.00, 14.00, 23.00 Новости.
9.15 "Непутевые заметки" Дм. Крылова.
9.30 Пока все дома.
10.10 Утренняя звезда.
11.00 Армейский магазин.
11.30 Играй, гармонь любимая!
11.55 Крестьянские ведомости.
12.25 Сериал "Все путешествия команды Кусто".
13.25 Смехопанорама.
14.15 Клуб путешественников.
15.05 Сериал "Симфонические тайны".
15.30, 13.55 "Дисней клуб".
16.25 "Ералаш".
17.05 Худ. фильм "Служебный

роман". 1-я и 2-я серии.
20.00 Время.
20.35 Боевик "Терминатор".
22.30 Футбольное обозрение.
23.15 Сериал "Бага-3".

Канал "Россия"

7.00 Мультфильмы.
7.30 Служу Отечеству.
7.55 Мультфильмы.
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.30 Сам себе режиссер.
10.00 "Аншлак" представляет.
10.30 "Городок".
11.00 Русское лото.
11.40 Мир книг с Леонидом Куравлевым.
11.55 Музыкальная комедия "Соломенная шляпка". 2-я серия.
13.00 Вести.
13.30 Федерация.
14.10 Парламентский час.
15.10 Сериал "Закон и порядок".
16.00 Диалоги о животных.
17.00 Старая квартира.
18.10 Современное секретно.
19.30 Зеркало.
20.00 Неделя высокой моды в Москве.
22.00 Андрей Кончаловский в программе "Персона".

22.55 Дежурная часть.
23.20 "Рои Блаз". Худ. фильм.

НТВ

7.00 Мультсериал.
7.25 Мультфильм.
7.40 Комедия "За двумя зайцами".
9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
9.15 "Весь Жванецкий".
9.45 Устами младенца.
10.15 Жизнь замечательных зверей.
10.45 "Впрок".
11.15 Большие деньги.
11.40 Своя пра.
12.05 Мультфильм.
12.25 Фигурное катание. Международные соревнования "Гран-при России НТВ-плус".
13.15 "Ключи от форта Бай-я". Телеигра.
17.00 Итого. Предисловие.
17.25 Худ. фильм "Джеймс Бонд — агент 007". "Осьминожка".
19.45 Куклы.
20.00 Итого.
21.00 "Ее звали Никита". Сериал.
22.00 Итого. Ночной разговор.
22.30 "Интимный дневник". Худ. фильм.

СЛУЖБА 01

На старце — юные знайцы

У апошні дзень першай навучальнай чвэрці ў Івацэвіцкім ГДК адбыўся чарговы гарадскі тур папулярнага ў дзіцячым асяроддзі і шырока вядомага конкурсу юных знайцаў пажарнай справы. І на гэты раз у ім удзельнічалі чвэртакласнікі ўсіх чатырох школ горада. Дарэчы, сёлета з пачатку года ў населеных пунктах раёна па віне малаплетніх дзяцей здарылася 22 пажары.

Каманды складаліся з шасці ўдзельнікаў. Свае ранейшыя назвы не захавалі каманды трэцяй і чвэртай школ — "Агеньчык" і "Праметэй". Юныя знайцы-пажарныя СШ

разрадкаі апошняе конкурснае заданне было музычна-танцавальным. У выніку конкурсу выйшла на сваю колышную пазіцыю пераможца каманда "Агеньчык" трэцяй школы, а вось мінулагадні лідэр — каманда чвэртай школы на гэты раз заняла другое месца. Трэцімі завяршылі гульні рабаты з каманды "Выратавальнікі" СШ № 1. Вучні другой школы фінішавалі чвэртымі.

Далей былі традыцыйныя падарункі і Ганаровыя граматы пераможцам і суцэльныя прызы і падзякі тым, каму не пашанцавала. Каманда-пераможца ў сваю

лункі, на якія яны адлюстравалі найбольш распаўсюджаныя прычыны ўзнікнення пажараў, самі пажары і работы пажарных па іх ліквідацыі.

Наперадзе Косаўскі тур конкурсу. Па-ранейшаму ініцыятар правядзення гэтага мерапрыемства — клуб юных пажарных "Праметэй" на гэты раз сумесна з РК Чырвонага Крыжа. А ўвогуле сам конкурс трымаецца на энтузіязме яго першапачатковых заснавальнікаў і арганізатараў, якія самі распрацоўваюць сцэнарыі, рыхтуюць неабходныя рэзкізт, шукаюць самастойна грошы на падарункі дзецям.

У лістападзе будуць падведзены вынікі конкурсу на лепшы малюнак ці дробны выраб супрацьпажарнага накірунку сярод вучняў 1—9-х класаў усіх школ раёна. Работы паступаюць ужо. А вось у снежні, нарэшце, фінішуе аб'ўлены на пачатку навучальнага года конкурс на складанне лепшага красворда проціпажарнай тэхнікі сярод прышкольных гурткоў юных пажарных. А іх у школах раёна працуе 33.

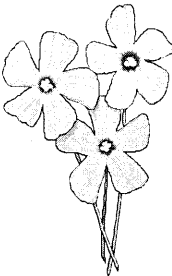
В. МОЛАШ,
ст. супрацоўнік ЦНППБ АВПС
Івацэвіцкага раёна.

ПРОДАЁТСЯ
ОДНОКОМНАТНАЯ
КВАРТИРА 2-ой
этаж. Общая площадь 29,3 кв. м.
Телефон в г. Ивацэвичи 2-54-31.

ПРОДАЁТСЯ
сечкарня б/у, но в
хорошем состоянии.
Стоимость 9.000.000 рублей.
Обращаться по адресу г. Береза,
ул. Комсомольская, д. 14, кв. 4
(после 17.00).

ВЕЗДРАЧЖО

ПОЗДРАВЛЯЕМ

Дорогой муж, отец, брат и дедушка КОТ Василий Николаевич из д. Серадово! Искренне поздравляем тебя с днем рождения. Желаем крепкого здоровья, семейного благополучия!
Желаем быть всегда счастливым,
А также добрым и простым,
Всегда приветливым и милым,
Всегда любимым, дорогим.
Пусть каждый день твой светлым будет
Без горя и без зла.
Пусть радость, счастье и удача
Тебе сопутствуют всегда.
Жена, дети, сестра Мария, внуки.

РЕДАКТАР ЛІДЗІЯ ЦАЛУЙКА.

НАШ АДРАС: рэдакцыя "Газеты для вас",
вул. Леніна, 62, 225250, г. Івацэвічы.
Тэлефон: 8 (245) 2-12-29.

Публікаваныя матэрыялы нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні і выказванні могуць адрознівацца ад меркаванняў і пазіцыяў рэдакцыі. Пры перадрукоўванні спасылка на нашу газету абавязковая.

Тыраж 3.000.
Заказ 3143.